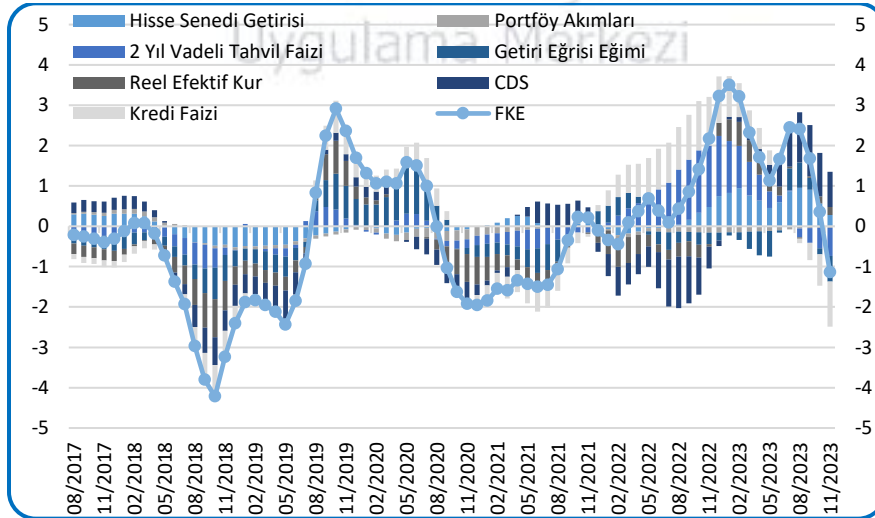

FİNANSAL KOŞULLAR SIKILAŞTIRICI KONUMA GEÇTİ

DEREN ÜNALMIŞ, KASIM 2023

BFRC finansal koşullar endeksi (FKE)¹ TCMB'nin parasal sıkılaştırma adımları ile birlikte Kasım ayı itibarıyla sıkılaştırıcı konuma geçti (Grafik 1). Yaz aylarından bu yana endeksin bileşenlerinden kredi ve tahvil faizlerinin endekse sıkılaştırıcı yönde katkısı artarken, iki aydır getiri eğrisinin eğimi de endekse sıkılaştırıcı yönde katkı vermeye başladı. Hisse senedi getirilerindeki azalmanın endeksi aşağıya çektiği ve mevcut eğilim sürerse bu bileşenin de endekse negatif katkı vermeye başlayacağı görülüyor. Jeopolitik gelişmelere rağmen risk priminin olumlu katkısının devam ettiği izlenmekte.

Grafik 1. Finansal Koşullar Endeksi (Standardize) ve Katkıları

Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK ve BFRC'nin hesaplamaları.

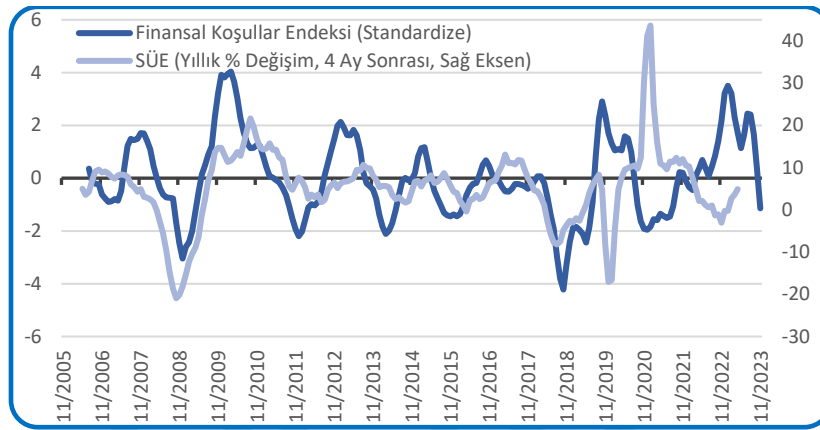
Notlar: FKE'nin sıfırın altında olması sıkılaştırıcı, sıfırın üzerinde olması ise destekleyici olduğunu gösteriyor. Serilerin 3 aylık hareketli ortalaması alınmıştır. Son veri ayın üçüncü haftası itibarıyla günceldir.

¹ Yöntem ve diğer detaylar için: <https://bau.edu.tr/haber/17924-bfrc-%22finansal-kosullar-bize-ne-soyluyor?%22-arastirmasini-yayimladi>

Finansal Koşullar Endeksi, Ekonomik Aktivite ve Kredi Koşulları

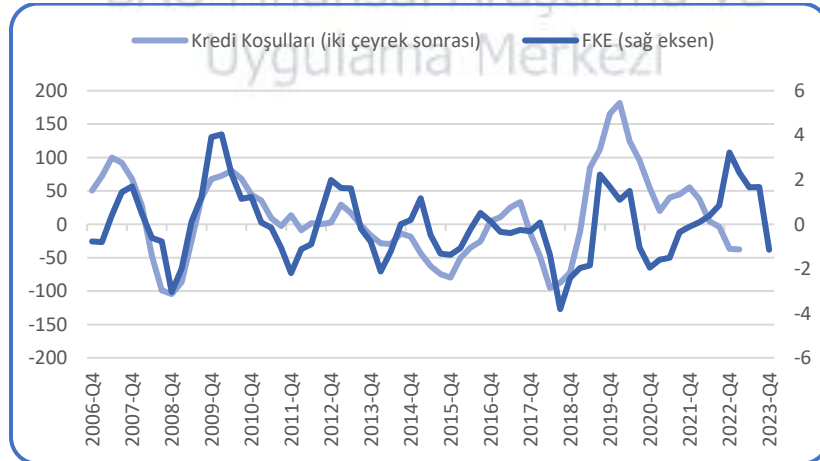
FKE'nin, ekonomik aktivite ve kredi koşulları ile ilişkisinin, para politikasının etkinliğini azaltan makroihtiyati çerçeve nedeniyle son yıllarda zayıf seyrettiğini izlemekteydik (Grafik 2 ve 3). 2023 yılının yaz aylarından bu yana ise, TCMB'nin makroihtiyati politikalarda sadeleşme yönünde attığı adımlar, parasal sıkılaştırmanın etkinliğini artırıyor ve piyasa fiyatlamalarının düzgün işlemesine destek veriyor. Bu kapsamda, 2021 yılı sonundan bu yana ekonomik aktivite ile ilişkisi ve öngörü kabiliyeti azalan finansal verilerin bilgi içeriğinin önümüzdeki dönemde tekrar artmasını bekliyoruz. Bu durum, finansal koşullar ile ekonomik aktivitenin ve kredi koşullarının uyumunu da artıracaktır.

Grafik 2. Finansal Koşullar ve Sanayi Üretim Endeksi

Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK ve BFRC'nin hesaplamaları.
Not: Serilerin üç aylık hareketli ortalaması alındı.

Grafik 3. Finansal Koşullar ve Kredi Koşulları (Çeyreklik)

Kaynak: Bloomberg, TCMB, TÜİK ve BFRC'nin hesaplamaları.

Notlar: Kredi koşulları TCMB Kredi Eğilim Anketi verileri kullanılarak hesaplanmıştır. Kredi koşulları hesaplanırken, işletmelere ve tüketicilere verilen kredilerin standartları ve talep koşulları seviye ile ağırlıklandırılarak toplanmış, daha sonra standartların ve talep koşullarının ortalaması alınmıştır. En son seri son dört çeyreklik toplam şeklinde hesaplanmıştır. Kredi koşulları ve FKE için son veri sırasıyla Eylül ve Kasım ayları itibarıdır.